

bemærke, at hvad jeg udtalte med Hensyn til Dirigeringen af Troppeskorpsen, støttede sig paa Dyringer i en allerunderdanigst Forestilling fra Krigsministeriet til Kongen, der er bleven Thinget meddeelt, og hvor man altsaa vil kunne see den nøiere Sammenhæng dermed. Jeg skal kun erklære, at jeg ikke veed, hvorledes det staaer sig med de Undersøgelser, der anstilles af Armeen, indenfor dens egen Omraade, om jeg saa maa sige; jeg tvivler imidlertid meget paa, at man vilde finde Anledning til at meddele Landstinget Resultatet af dem, selv om de vare tilendebragt. Lad os gjøre os Landstingets Stilling til hele denne Sag fuldstændig klar. Ved Opgivelsen af Dannevirkestillingen kom hele Folket i den allerstærkste Bevægelse. Spørgsmaalet om, hvorvidt ikke Regjeringen i sin Heelhed havde paadraget sig et betydeligt Ansvar ved, hvad der var skeet, opkastedes og besvarede af Mange temmelig overilet. Der var ikke da foretaget Valg til Rigsraadet; det var altsaa ikke muligt at faae en Forsamling tilstede, der kunde komme til at udtale sig — thi videre end til Udtalelser vilde Landstinget jo ikke kunde komme i denne Sag. Det var derfor af Bigtighed ligeoverfor den stærkt bevægede offentlige Mening, at et saa vigtigt Organ fra den væsentligste Bestanddeel af Monarkiet kunde faae Leilighed til at udtale sig, og udtale sin Misbilligelse af Regjeringens Færd, dersom den virkelig maatte finde Anledning dertil. Det var det store politiske Spørgsmaal, der egentlig laa for. Naar derfor den ærede Rigsdagsmand sagde, at Landstinget havde taget Sagen i sin Haand, saa har jeg aldrig forstaaet det paa den Maade. For mig har det staaet saaledes, at Landstinget vilde, hvis det, efter at have undersøgt Sagen, havde fundet, at Regjeringen virkelig havde forspildt Landets Tillid ved den Maade, hvorpaa den havde stillet sig til Sagen, have udtalt dette for Hans Majestæt Kongen, men at det derimod aldrig har været Meningen, at det skulde tage i sin Haand de specielle Spørgsmaal med Hensyn til den Maade, hvorpaa Retraitten er bleven fuldbyrdet, eller Forpleiningen har funden Sted. Hvis Landstinget gjorde dette, vilde det ikke blot gaae udenfor sin Competence, men ogsaa mangle det Forsvar, der virkelig laa i alle de

stedfindende Omstændigheder, som efter min Mening vilde have bevæget det til, dersom det havde fundet, at Regjeringen, ved hvad der var skeet, havde forspildt Landets Tillid, at udtale dette og lade det faae den Betydning, som Hensynet til Omstændighederne maatte medføre. Jeg troer derfor, at vi maae ansee denne Sag for sluttet for Landstingets Vedkommende, og at alle de andre nærmere Detailspørgsmaal, som Begivenhederne kunne fremkalde, i alt Fald maae vedrøre Repræsentationen for Danmark og Slesvig, forsaavidt den maatte finde Anledning til nøiere at gaae ind paa hele denne Sag.

Drejer: Jeg kan ikke dele den næstfølgende ærede Talers (Hastle) Glæde over, at man ved denne Leilighed er slaaet ind paa en Indkomsskat, ogsaa for Landets Vedkommende. Jeg kan indrømme, at der kan behøves et Supplement til den Basis for Skatteligningen, som Eiendom og navnlig Hartkornet afgiver, men jeg troer rigtignok, at den Maade, man har søgt at naae det paa her, paa ingen Maade fører til Diemebed. Lovforslaget beholder nemlig ikke blot det Ubillige ved Ligningen paa Hartkornet, men det indfører dertil Indkomsskatten paa en saadan Maade, at Ubillighederne ved dette System ogsaa ere tilstede i fuld Udstrækning. Der kan, som allerede bemærket, ved Indtægts-Ansættelser ikke tages Hensyn til den uhyre Forskjel, der i enkelte Tilfælde kan være imellem Evnen til at bære Skatten hos Personer, hvis Indtægter ibrigt ere lige. Vil man opnaae en i det Mindste i Principet fuldstændig Righed, maatte det i alt Fald skee derved, at man foruden Indtægten lader andre væsentlige Momenter komme i Betragtning, og deriblandt navnlig det, man pleier at betegne ved Formue og Leilighed; men det har man ved denne Leilighed ladet aldeles ude. Det er derfor ingenlunde, fordi jeg finder mig tilfredsstillet ved Lovforslagets Form eller den Maade, hvorpaa det har søgt at komme til en Fordealing af Skatten, at jeg erklærer mig for dette Lovforslag; tværtimod vilde jeg bidrage Mit til, at gennemgribende Forandringer kunde skee, saafremt Tiden og Omstændighederne gavede Udseende til at gennemføre saadanne. Men jeg troer, at, som Sagen nu er stillet, ere vi